

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11C/193/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814222631
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2017:3814222631.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou v právnej veci žalobcu F. V., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXX/X, W., zast. JUDr. Janou Bezákovou, advokátkou so sídlom Bakalárska 6, Prievidza proti žalovanému OMIKRON TRADING LIMITED so sídlom Nerine Chambers, P.O. BOX 905, Road Town Tortola, British Virgin Islands, korešpondenčná adresa na Slovensku, Vajnorská 100/A, Bratislava, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o. so sídlom Martinčekova 13, Bratislava, IČO: 42174716, korešpondenčná adresa Vajnorská 100/A, Bratislava o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v bode 4/ zmluvy o úvere zo dňa 23.10.2007 v znení: „Podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákona, ktorá je zabezpečením pohľadávky Banky vzniknutej zo zmluvy o úvere v súlade s čl. 4, bod 4.8 OP pre úver“, je z dôvodu neprijateľnosti n e - p l a t n á.

Súd p r i z n á v a právnej zástupkyňi žalobcu nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou domáhal prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyňi o vydanie predbežného opatrenia a žiadal o určenie, že Dohoda o zrážkach zo mzdy dojednaná v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX z 19.10.2007 uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou a.s. je neplatná.

Žalobu na začatie konania odôvodnil tým, že právny predchodca žalovaného Poštová banka a.s. uzavrela so žalobcom ako dlžníkom dňa 19.10.2007 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorou zmluvou sa právny predchodca žalovaného zaviazal poskytnúť žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 50.000 Sk (1.659,70 eur). Žalobca sa zaviazal vrátiť právnemu predchodcovi žalovaného sumu poskytnutého úveru spolu s dohodnutým príslušenstvom v pravidelných 40-tich mesačných splátkach po 1.912 Sk (63,47 eur). Splátky boli splatné vždy k 23-temu dňu príslušného mesiaca so splatnosťou prvej splátky dňa 23.11.2007. Podľa zmluvy mala byť konečná splatnosť úveru 23.3.2010.

Obsahom článku 3 ods.4 Zmluvy o úvere bolo aj uzatvorenie Dohody o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákona na zabezpečenie pohľadávky banky vzniknutej zo Zmluvy o úvere.

Ďalej uviedol, že na základe Zmluvy o úvere právny predchodca žalovaného Poštová banka, a.s. vyplatila žalobcovi sumu 49.500 Sk (1.643,10 eur).

Žalobca v súlade s podmienkami dohodnutými v Zmluve o úvere v priebehu rokov 2007 a 2008 pravidelne úver splácal. V priebehu roku 2009 ochorel, bol dlhodobo práceneschopný a po ukončení práceneschopnosti s ním zamestnávateľ ukončil pracovný pomer. Žalobca sa zaevidoval na úrade práce a nebol schopný úver ďalej splácať a zamestnal sa až v roku 2011 a v roku 2012 jeho zamestnávateľovi bola doručená Dohoda o zrážkach zo mzdy a výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy. Z listu vyplynulo,

že Poštová banka, a.s. Zmluvou o postúpení pohľadávok postúpila pohľadávku zo Zmluvy o úvere na žalovaného a od tohto času žalobca svoj záväzok splácal v pravidelných mesačných splátkach a takto postupoval až do októbra 2014. Titulom záväzku na základe Zmluvy o úvere z úverovej zmluvy zaplatil 2.631,54 eur.

Dňa 5.12.2014 bola zamestnávateľovi žalobcu doručená Dohoda o zrážkach zo mzdy a výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy. Na základe uvedenej listiny zamestnávateľ strhol zo mzdy žalobcu sumu 525,99 eur. Tým bolo na plnenie zo Zmluvy o úvere zaplatených spolu 3.191,54 eur.

Titulom plnenia zo Zmluvy o úvere žalobca zaplatil, resp. mu bolo zrazených spolu 3.191,54 eur, teda takmer dvojnásobok sumy poskytnutej pôžičky.

Z listu žalovaného zo dňa 19.11.2014, ktorým zamestnávateľovi žalobcu doručil Dohodu o zrážkach zo mzdy vyplýva, že žalovaný žiada uhradiť sumu 1.926,77 eur s upozornením, že do tejto sumy nie sú zarátané úroky a žalobca nevie z čoho zostatok dlžnej sumy žalovaný vyčíslil a vzhľadom na upozornenie, že sa jedná o dlh bez vyčíslenia úrokov, o akú výšku bude ešte suma dlhu navýšená. Žalobca sa nebráni právu žalovaného ako veriteľa, ale nesúhlasí s tým, aby toto právo bolo uplatňované bez rozhodnutia súdu.

Ďalej uviedol, že Zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou, z ktorej vyplýva, že právny predchodca žalovaného konal v rámci podnikateľskej činnosti. Žalobca Zmluvu o úvere uzatvoril ako fyzická osoba mimo rámca obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Zmluvu uzatváral takým spôsobom, že na pošte požiadal o poskytnutie úveru a k žiadosti vyplnil tlačivo so svojimi osobnými údajmi a doložil potvrdenie o výške príjmu a následne mu telefonicky bolo oznámené, že úver má schválený a má prísť podpísať zmluvu na poštu. Zmluva na podpis mu bola predložená na pošte cez okienko na poštovej priehradke. Zmluvu žalobca podpisoval na bežnej prevádzke pošty, za nim stálo v rade niekoľko ľudí a so zmluvou sa nemal možnosť ani poriadne oboznámiť, len ju podpísal, prevzal kópiu zmluvy a po 7-ich dňoch mu bol doručený šek na výplatu pôžičky.

Text zmluvy o úvere bol uvedený na formulárovom tlačive právneho predchodcu žalovaného a do textu boli doplnené údaje žalobcu, ktorý sa pri uzavretí zmluvy musel podrobiť vopred určenej a sformulovanej zmluvnej podmienke upravenej v Zmluve o úvere bez toho, aby s ním právny predchodca žalovaného túto podmienku individuálne dohodol. Žalobca považuje dohodu o zrážkach zo mzdy uvedenú v ustanovení úverovej zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto i za neplatnú.

Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, či hrubú nerovnováhu. Žalobca sa domnieva, že umožnenie uspokojenia pohľadávky žalovaného ako dodávateľa z majetku žalobcu ako spotrebiteľa bez súdnej kontroly je v kolízii s princípom efektivity úijného práva a umožňuje obísť dôležitý prvok práva európskej únie, ktorým je ex offio súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok.

Navrhol vydať predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy dojednanej v Zmluve o úvere uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou a.s. až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Súd na návrh žalobcu dňa 29.decembra 2014 vydal predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.10.2007, uzavretá medzi navrhovateľom a právnym predchodcom odporcu spoločnosťou Poštová banka, a.s. až do právoplatného skončenia vo veci samej o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 9.4.2015 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17Co 112/2015.

3. Pôvodný žalovaný subjekt PRO CIVITAS s.r.o. so sídlom Bratislava vo svojom písomnom stanovisku k žalobe zo dňa 11.3.2015 uviedol, že nie je daná právomoc súdu vec prejednať, nakoľko navrhovateľ nezdôvodnil, z akého právneho dôvodu podal žalobu na Okresný súd Prievidza. Poukázal na samotný odkaz a judikatúru Európskeho súdneho dvora a uviedol, že navrhovateľ nezdôvodnil neplatnosť uzavretej rozhodcovskej zmluvy, uzavretej dňa 23.10.2007. Podľa odporcu nie sú splnené podmienky podľa § 103 OSP, pričom ide o taký nedostatok konania, ktorý nie je možné odstrániť.

Ďalej odporca namietal nedostatok procesnej podmienky - nedostatok pasívnej vecnej legitimácie na strane odporcu, keďže má za to, že spolu s pôvodným veriteľom tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo, nakoľko túto podmienku používa v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Poukázal na § 53a Občianskeho zákona, pričom z tohto ustanovenia je zrejmé, že rozhodnutie súdu bude mať vplyv nielen na odporcu, ale predovšetkým dodávateľa - bankovú inštitúciu pôvodného veriteľa Poštovú banku, a.s. so sídlom Bratislava, ktorá je dodávateľom.

Ďalej namietal nedostatok procesnej podmienky - naliehavého právneho záujmu podľa § 80 písm. c/ OSP a tvrdil, že navrhovateľ nemôže preukázať vo svojej žalobe naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe aj z dôvodu, že zamestnávateľovi navrhovateľa bol ešte v roku 2008 zaslaný po prvýkrát od pôvodného veriteľa Poštovej banky, a.s. dokument - žiadosť o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy.

Odporca sa domnieva, že k vykonaniu zrážok už došlo a teda pokiaľ by súd návrhu vyhovel, navrhovateľ by následne podal ďalší návrh na splnenie povinnosti a o vykonaní zrážok zo mzdy v čase podania návrhu už navrhovateľ vedomosť mal. Nie je teda splnený základný predpoklad pre úspešnosť určovacej žaloby, lebo nie sú naplnené procesné podmienky.

Pokiaľ by navrhovateľ osvedčil svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši.

Odporca sa domnieva, že žalobca nijako nepreukázal nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu, ani v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jeho strane. Na strane navrhovateľa je povinnosť dôkazného bremena a musí preukázať, že zmluvu neuzavrel slobodne, s výnimkou prípadu, ak by v čase jej podpisu bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, resp. jeho spôsobilosť bola obmedzená. V opačnom prípade ide len o účelové, ničím nepreukázané tendenčné tvrdenie a súd by ho pri hodnotení dôkazov nemal brať do úvahy.

Ďalej uviedol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákona a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu.

Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný zabezpečovací inštitút práve pre prípad neplnenia si povinnosti zmluvnou stranou. Pokiaľ by zákonodarca mal pri implementácii záujem vylúčiť zabezpečenie spotrebiteľských záväzkov týmto inštitútom, bol by to v zákone uviedol. Ani gramatickým a ani tým najextenzívnejším výkladom, nie je možné dospieť k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy spotrebiteľskej zmluvy by bola neplatná.

Ďalej uviedol, že práve účelom zabezpečovacieho inštitútu je uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania a je absolútne absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva odôvodňovať neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, práve jej účelom, ktorým je mimosúdne uspokojenie pohľadávky. Akékoľvek zabezpečenie pohľadávok na spotrebiteľských vzťahoch by nebolo prípustné, pokiaľ by to malo byť účelom a cieľom Smernice, nepochybne by to v nej uvedené bolo, resp. zákonodarca mohol ísť pri implementácii Smernice nad jej rámec a nič mu nebránilo zakázať takéto zabezpečenie.

Odporca navrhol žalobu zamietnuť, konanie zastaviť pre procesné nedostatky - nedostatok pasívnej legitímácie na strane odporcu a nedostatok právomoci všeobecného súdu, absenciu naliehavého právneho záujmu a zaviazat' navrhovateľa k náhrade trov konania.

4. Spoločnosť OMIKRON TRADING LIMITED podala dňa 28.1.2016 návrh na zmenu účastníka konania na strane odporcu s odôvodnením, že postúpenie pohľadávky bolo realizované Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 18.12.2015 uzavretej medzi spoločnosťou PRO CIVITAS s.r.o. so sídlom Bratislava ako postupcom a spoločnosťou OMIKRON TRADING LIMITED so sídlom British Virgin Islands ako postupníkom v súlade s § 92 OSP a týmto navrhol zmenu účastníka na strane žalovaného na túto spoločnosť. Nový subjekt v konaní súhlasí so vstupom do tohto konania.

5. Súd uznesením zo dňa 1.marca 2016 pripustil zmenu účastníka konania na strane odporcu a to tak, že odporca PRO CIVITAS s.r.o. so sídlom Bratislava vystúpi z konania a na jeho miesto vstúpi OMIKRON TRADING LIMITED so sídlom British Virgin Islands, korešpondenčná adresa Vajnorská 100/A, Bratislava.

6. Súd určil termín pojednávania na 15.júna 2017, na ktorý sa žalobca dostavil včas a riadne, aj právny zástupca JUDr. Bezáková. Nedostavil sa žalovaný, ktorý má doručenie vykázané dňa 26.5.2017, svoju neúčasť ospravedlnil písomne listom zo dňa 15.6.2017 s tým, že navrhol pojednávať bez jeho prítomnosti a zároveň zaslal aj vyjadrenie, ktoré súd krátkou cestou doručil právnenmu zástupcovi žalobcu.

7. Súd po zistení prítomnosti strán sporu podľa § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať bez prítomnosti žalobcu.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, právneho zástupcu, oboznámil listinné dôkazy - zmluva č.l. 5, poštová poukážka č.l. 6, mzdové listy č.l. 7-34, podanie č.l. 35, predĺženie dohody č.l. 36-37, PO č.l. 39, obchodné podmienky č.l. 46-48, výpis z účtu č.l. 48, výzva č.l. 49-50, vyjadrenie žalovaného č.l. 59-64, rozhodcovský rozsudok č.l. 65-70, oznámenie č.l. 81-83, 85, vyjadrenie PZ žalobcu č.l. 89-91, predložené listiny č.l. 92-101, 102, vyjadrenie žalovaného 104, zmluva o postúpení pohľadávky č.l. 105, 106 uznesenie OS PD č.l. 108, vyjadrenie PZ žalovaného č.l. 116 a vyjadrenie PZ žalobcu predložené na pojednávaní a zistil tento skutkový stav:

9. Z výsluchu žalobcu súd zistil, že posledná zrážka zo mzdy bola realizovaná v januári 2015 jeho zamestnávateľom. Následne zamestnávateľ rešpektoval neodkladné opatrenie. V zásade sa pridržiaval v celom rozsahu písomnej žaloby.

10. Právny zástupca žalobcu vo svojom prednese uviedol, že navrhuje, aby súd vyslovil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere je neplatná, pretože ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobca, ktorý podpísal Zmluvu o úvere nepoznal presne obsah zmluvy, teda čo podpisuje, pretože súčasťou tejto Zmluvy o úvere bola aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá bola aj podmienkou na zrážku zo mzdy u jeho zamestnávateľa, ktorý realizoval aj zrážky bez súdneho rozhodnutia. Žalobca zaplatil veriteľovi viac ako 3.500 eur, preto je dlh voči žalovanému už vyplatený.

Žalobca preukázal dostatočne naliehavý právny záujem na neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy. Uplatnil aj trovy konania.

11. Zmluvu o úvere uzatvorila Poštová banka, a.s. ako banka a F. V., bytom W. ako klient dňa 23.10.2007. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie úveru pre klienta vo výške 50.000 Sk, výška mesačnej splátky činila 1.912 Sk, dátum každej ďalšej splátky k 23-emu dňu v mesiaci, počet pravidelných mesačných splátok 40, dátum prvej splátky do 23.11.2007, RPMN 26,43 %, úroková sadzba 23 % a celková výška nákladov na poskytnutie úveru 22.570,41 Sk. Súčasťou tejto zmluvy je aj Žiadosť klienta o poskytnutie úveru a Žiadosť o vydanie všadeplatikarty, kde v žiadosti je uvedená výška úveru 50.000 Sk, počet splátok 40, splácanie úveru v hotovosti, čerpanie úveru v hotovosti. V spodnej časti tejto zmluvy v bode 4 je uvedené, že podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákona, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vznikutej zo ZoÚ v súlade s čl. 4, bod 4.8 OP pre úver. Zmluva je opatrená podpismi zmluvných strán.

12. Žalobca súdu predložil poštovú poukážku (dátum je nečitateľný), z ktorej vyplýva, že klientovi bolo vyplatených 49.500 eur.

13. Žalobca súdu predložil potvrdenie - mzdový list zamestnávateľa Tubau a.s. z novembra 2015, z ktorého vyplýva zrazená suma 525,99 eur, označená ako exekúcia.

14. Advokátska kancelária verita, s.r.o. zastupujúca pôvodného žalovaného PRO CIVITAS s.r.o. listom označený ako žiadosť zo dňa 27.10.2014 vo veci oprávneného PRO CIVITAS s.r.o. voči povinnému Dušanovi V. zaslala žiadosť o jeho kontakt z titulu záväzku pôvodného veriteľa Poštová banka, a.s..

15. Pôvodný žalovaný PRO CIVITAS s.r.o. oznámil žalobcovi listom zo dňa 27.5.2014 aktuálnu výšku jeho dlhu ku dňu 27.5.2014 v čiastke 1.882,27 eur.

16. Poslednou výzvou zo dňa 7.11.2014 vyzvala Advokátska kancelária pôvodného žalovaného žalobcu o uhradenie sumy 1.343,53 eur, ktorú sumu mal uhradiť do 20.12.2014.

17. Žalobca predložil súdu aj výpis z jeho účtu (č.l. 11-15), z ktorého vyplýva pohyb na jeho účte.

18. Žalobca súdu tiež predložil potvrdenia o zrealizovaní jeho platieb, z ktorých vyplýva, že dňa 26.3.2014 mal debet a zúčtovacia suma 59 eur, dňa 20.6.2014 mal zúčtovaciu sumu 59 eur, dňa 21.7.2014 mal zúčtovaciu sumu 59 eur a dňa 3.12.2012 zúčtovacia suma 59 eur.

19. Ďalej súdu predložil pohyb na jeho účte (č.l. 19 - 21), z ktorého vyplýva pohyb na jeho účte, t. j. výbery kartou, platby kartou, kreditná transakcia, debetná transakcia, poplatok a iné.

20. Žalobca súdu predložil poštové poukážky z 30.5.2009 o vklade 63,47 eur, dňa 24.6.2009 vklad 63,47 eur, dňa 21.7.2009 vklad 63,47 eur, dňa 27.8.2009 vklad 63,47 eur, dňa 27.4.2009 vklad 63,47 eur, dňa 27.4.2009 vklad 63,47 eur, dňa - 2 nečitateľné razítka o vklade 2 x po 63,47 eur. Obe razítka sú nečitateľné, ďalšie platby, tiež nečitateľné razítka, platba vo výške 63,47 eur, 1.912 Sk, 63,47 eur, 63,47 eur, 63,47 eur a 1.912 Sk (na č.l. 24 sú všetky poštové razítka nečitateľné). Dňa 20.2.2008 uhradil 1.912 Sk, nečitateľné razítko uhradil 1.912 Sk, ďalej 1.912 Sk, 1.912 Sk, dňa 21.5.2008 1,912 Sk, 1.912 Sk, 23.7.2008 1.912 Sk a dňa 22.8.2008 63,47 eur, ďalšie 2 nečitateľné razítka uhradil 1.912 Sk a 1.912 Sk (nečitateľné razítka boli aj na č.l. 25 - 26).
Dňa 24.6.2013 uhradil 59 eur.

21. Žalobca súdu predložil výplatné pásky (č.l.28-34) o zrazených sumách

22. Žalobca oznámil pôvodnému žalovanému listom (bez uvedenia dátumu), že mu bol oznámený zvyšok dlhu z úverovej zmluvy, ktorý činil ku dňu 27.5.2014 sumu 1.882,27 eur. Dlhu uhradil osobne v čiastke 2.648,75 eur, pričom z jeho dokladov je zrejmé, že dlh uhradil a čiastka 1.882,27 eur prevyšuje hodnotu úveru, ktorý už uhradil.

23. Právny zástupca pôvodného žalovaného listom zo dňa 8.10.2012 oznámil zamestnávateľovi žalobcu, že žalobca svoj záväzok zo Zmluvy o úvere neuhradil, ide o úver Poštovej banky, a.s. a žalobcu a označil výšku dlhu 2.150,17 eur. Týmto listom požiadala advokátska kancelária o vykonanie zrážok zo mzdy dlžníka v prospech spoločnosti PRO CIVITAS s.r.o. až do úplného zaplatenia s poukazom na § 551 ods.2 Občianskeho zákona a tiež s poukazom na VOP, ktoré sú súčasťou Zmluvy o úvere, ktoré obsahujú v článku 2 Zmluvy bod 3, resp. čl. 3 Zmluvy a v záverečných ustanoveniach bod 4 uzatvorenie Dohody o zrážkach zo mzdy. Ďalší list o zrážkach zo mzdy smeroval voči zamestnávateľovi žalobcu spoločnosti TUBAU a. s. so sídlom Bratislava a listom zo dňa 19.11.2014 požiadal o zrážky zo mzdy, kedy dlh predstavoval 1.926,72 eur.

24. Súčasťou Zmluvy o úvere sú aj Obchodné podmienky (č.l. 46-47) upravujúce podrobnejšie práva a povinnosti zmluvných strán.

25. Poštová banka, a.s. súdu predložila prehľad splátok žalobcu.

26. Výzvou zo dňa 29.4.2008 vyzvala Poštová banka, a.s. žalobcu na zaplatenie dlhu celkom 3.365 Sk ku dňu 29.4.2008.

27. Poštová banka, a.s. listom zo dňa 5.3.2009 upomínala žalobcu výzvou na zaplatenie dlhu k 5.3.2009 v sume 73,43 eur, poplatok za upomienku 24,90 eur, spolu 98,33 eur, nedoplatok 2.212,50 Sk, poplatok za upomienku 750,14 Sk a spolu 2.962,29 Sk. Túto sumu mal žalobca uhradiť do 10-tich dní.

28. Poštová banka, a.s. vyzvala žalobcu dňa 15.8.2009 na zaplatenie úveru a príslušenstva listom zo dňa 15.8.2009, z ktorého vyplýva, že dlžná suma činila 1.067,12 eur, úrok 17,37 %, poplatky za upomienky 13,28 eur, poistné 3,62 eur a dlžná suma 1.100,39 eur. Ďalej uviedla, dlžnú istinu 32.148,06 Sk, úrok 523,29 Sk, poplatky za upomienky 400,07 Sk a poistné 109,06 Sk. Spolu dlh predstavoval 33.180,48 Sk. Túto sumu mal žalobca uhradiť do 10-tich dní od doručenia výzvy.

29. Žalovaný súdu predložil aj Rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadený pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIAČNÁ, a.s. so sídlom Bratislava zo dňa 27.1.2012 sp. zn. IBB12100386 (č.l. 65-69), z ktorého vyplýva, že žalobca PRO CIVITAS s.r.o. so sídlom Bratislava podal žalobu voči žalovanému F. V., bytom W. o zaplatenie 1.052,77 eur s príslušenstvom a rozhodcovský súd rozhodol tak, že určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.052,77 eur, úrok vo výške 23 % ročne zo sumy 1.052,77 eur od 2.10.2010 do zaplatenia istiny, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.052,77 eur od 2.10.2010 do zaplatenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslenú za obdobie odo dňa nasledujúceho po dni poslednej čiastočnej úhrady žalovaného po predčasnej splatnosti celého úveru do dňa 1.10.2010 vo výške 368,32 eur, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 56,84 eur, do troch dní odo dňa právoplatnosti

tohto rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.3.2012. Rozhodcovský súd rozsudok opravil uznesením zo dňa 20.januára 2012 a to tak, že rozhodcovské uznesenie zo dňa 2.5.2011 sa mení v odôvodnení tak, že druhý odsek má správne znie:

„Svoj návrh spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o. odôvodnila tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej dňa 15.12.2010 medzi navrhovateľom, spoločnosťou Poštová banka, a.s., ako postupcom a spoločnosťou BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED 8 Gregory Afxentiou, EL.PA Livadiotis, 3rd Floor Office 306, 6023 Larnaca, Cyprus, číslo registrácie: HE 275225, bola pohľadávka voči žalovanému zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), ktorá je predmetom tohto rozhodcovského konania postúpená so všetkými právami a povinnosťami s ňou spojenými na nového veriteľa.“ Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.3.2012.

30. Právna zástupkyňa žalobcu v písomnom stanovisku zo dňa 19.10.2015 uviedla okrem iného, že naliehavý právny záujem žalobcu na určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva priamo z návrhu, pričom až z vyjadrenia odporcu sa navrhovateľ dozvedel o existencii rozhodcovského rozsudku, ale do toho času nemal o tomto rozhodnutí žiadnu vedomosť. Navrhovateľovi nebol doručený žalobný návrh a ani rozhodnutie rozhodcovského súdu. Odporca sa na základe Dohody o zrážkach zo mzdy domáha a stále sa aj môže domáhať, aby platiteľ mzdy vykonával zrážky zo mzdy navrhovateľa a to na pohľadávku odporcu, ktorej výška s príslušenstvom je nejasná. Odporca úhrady navrhovateľa započítava na úroky, čím výška dlhu stále rastie v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Navrhovateľ tieto zrážky nedokáže priamo svojmu zamestnávateľovi zastaviť. V prípade ďalšieho vykonávania zrážok zo mzdy sa môže stať, ak už nastala taká situácia, v ktorej si odporca môže vymôcť celú pohľadávku voči dlžníkovi pomocou zrážok z dlžníkovej mzdy, pričom takto vymožené prostriedky môžu značne prekračovať sumu, ktorú by odporca bol povinný zaplatiť. Navrhovateľ má za to, že uvedené skutočnosti dostatočne odôvodňujú naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy. Táto dohoda môže vyvolať nerovnováhu v postavení navrhovateľa ako spotrebiteľa a odporcu ako veriteľa, keďže inštitút zrážok zo mzdy neprimerane uľahčuje odporcovi vymoženie svojej pohľadávky aj v časti, v ktorej je založená na nekalých podmienkach. Predmetom tohto konania je určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy ako prostriedku na zabezpečenie peňažnej pohľadávky uzavretej medzi veriteľom s dlžníkom, ktorý má postavenie spotrebiteľa. Pre takúto dohodu platia takisto všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. OZ). Obsahom dohody bol súhlas dlžníka ako spotrebiteľa s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne poukazovali veriteľovi. Zákon síce výslovne ustanovuje, že dohodnuté zrážky nesmú svojou výškou presahovať výšku zrážok, aké sú prípustné pri výkone rozhodnutia (exekúcií). Ak by teda výška dohodnutých zrážok presahovala výšku zrážok prípustnú podľa Exekučného poriadku, dohoda by v takejto časti bola neplatná pre jej rozpor so zákonom (§ 40 ods.1 OZ), avšak ako vyplýva z vyššie uvedeného, žalovaný ako veriteľ môže postupne prostredníctvom Dohody o zrážkach zo mzdy uspokojiť aj rôzne zmluvné pokuty a sankčné poplatky.

Zo Zmluvy o úvere vyplýva, že navrhovateľ súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísal aj tú časť, ktorou malo dôjsť k Dohode o zrážkach zo mzdy. Navrhovateľ žiadnym spôsobom nebol osobitne oboznámený zo strany právneho predchodcu odporcu o forme tohto zabezpečovacieho inštitútu, ani o jeho následkoch.

Uvedená zmluvná pokuta podľa navrhovateľa spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech odporcu ako spotrebiteľa (správne malo byť navrhovateľa), je teda v rozpore s § 53 ods.1 Občianskeho zákona. Odporca ako spotrebiteľ (správne malo byť navrhovateľ) bol v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzavrieť Dohodu o zrážkach zo mzdy. Postup právneho predchodcu sa dá s poukazom už na vyššie uvedené dôvody kvalifikovať ako nekalá praktika, ktorá v zmysle Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.apríla 1993, ako aj ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákona nemôže požívať právnu ochranu.

31. Žalobca predložil aj aktuálny stav pohľadávky ku dňu 20.8.2014 (č.l. 93), z ktorého vyplynulo, že od 4.12.2012 boli splátky uhradené vo výške 59 eur až do 22.7.2014 každý mesiac pravidelne. Výška pohľadávky činila 1.842,73 eur, istina 1.052,77 eur, úroky 789,96 eur, úroková miera bežná 23 %, úroková miera sankčná 9 %.

32. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 18.12.2015 spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o. so sídlom Bratislava ako postupca postúpil na spoločnosť OMIKRON TRADING LIMITED so sídlom British Virgin Islands pohľadávku voči dlžníkovi Dušanovi V..

33. Právna zástupkyňa žalovaného listom zo dňa 14.júna 2017 zaslala vyjadrenie, ktoré je v zásade totožné s predchádzajúcim vyjadrením, pričom zdôraznila naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku a zdôraznila, že pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti v prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši. Navrhla žalobu žalobcu zamietnuť.

34. Právna zástupkyňa žalobcu vo svojom písomnom stanovisku zo dňa 15.6.2017 uviedla, že Dohoda o zrážkach zo mzdy zakotvená v Zmluve o úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods.1 a 5 Občianskeho zákona, lebo žalobca ako spotrebiteľ bol nútený predmetnú dohodu vo vzťahu k banke ako veriteľovi podpísať ako neoddeliteľnú súčasť formulárovej zmluvy o poskytnutí úveru a tým sa dobrovoľne podrobiť vykonávaniu zrážkam bez možnosti zabráneniu ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi. Poukázala aj na závery komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík pôsobiacej pri Ministerstve spravodlivosti zo dňa 21.1.2011, v ktorej komisia dospela k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákona je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v práve a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 OZ, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť Dohodu o zrážkach zo mzdy. Nakoľko uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly, prípadne neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa, preto Dohodu o zrážkach zo mzdy žalobca považuje za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods.1 až 6 Občianskeho zákona. Poukázala aj na § 137 písm. c/ CSP, ktorý už neuvádza pojem určenie právneho vzťahu, potom k žiadnej materiálnej zmene nedošlo. Vzhľadom na vyššie citované ustanovenia aj s poukazom na § 470 ods.2 CSP nemožno žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu zamietnuť pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, lebo tento žalobca preukázal. Posúdenie, či je daný naliehavý právny záujem je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobcu to teda znamená nevyhnutosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, ak je rozsudok pre žalobcu po právnej stránke významný, má pre neho zmysel, ak právo žalobcu je neisté alebo ohrozené. Ohrozenie práv žalobcu bolo zdôvodnené v žalobnom návrhu aj vo vyjadrení.

35. Súd zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že žaloba žalobcu je podaná dôvodne.

36. Podľa § 470 ods.1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

37. Podľa § 470 ods.2 cit. zákona, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

38. S účinnosťou od 1.júla 2016 nadobudol účinnosť z. č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorým bol zrušený z. č. 99/1963 Zb. - Občiansky súdny poriadok, pričom v zmysle ustanovenia § 470 ods.1 CSP platí, že Civilný sporový poriadok sa použije aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

39. Podľa § 470 ods.2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

40. Súd s prihliadnutím na vyššie citované zákonné ustanovenie posudzoval daný právny vzťah podľa Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného v čase rozhodovania veci a to s prihliadnutím najmä na tú skutočnosť, že pôvodné ustanovenie § 80 písm. c/ OSP nebolo transformované v pôvodnom znení do nového ustanovenia § 137 CSP, preto pre posúdenie daného právneho vzťahu bolo potrebné použiť ustanovenie § 80 písm. c/ OSP pri posudzovaní otázky naliehavého právneho záujmu.

41. Podľa § 80 písm. c/ OSP, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

42. Podľa § 524 ods.1 Občianskeho zákona, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

43. Podľa § 524 ods.2 cit. zákona, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

44. Žalovaný je správne pasívne legitimovaným subjektom v tomto spore, nakoľko Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 18.12.2015 postupca žalovaný PRO CIVITAS s.r.o. postúpil pohľadávku na spoločnosť OMIKRON TRADING LIMITED so sídlom British Virgin Islands ako postúpniča.

45. Podľa § 53 ods.1 cit. zákona (účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy, t. j. ku dňu 23.10.2007), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

46. Podľa § 53 ods.2 cit. zákona, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a/ má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pre uzavretím zmluvy,

b/ dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c/ vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobia smrť alebo ujmu na zdraví,

d/ vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e/ umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydaním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f/ umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g/ oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h/ prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli, umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j/ určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je v podstate prekročená v čase splnenia.

47. Podľa § 53 ods.4 cit. zákona, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

48. Podľa § 551 ods.1 cit. zákona, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy, zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

49. Podľa § 551 ods.2 cit. zákona, proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predĺžila.

50. Žalobca sa žalobou domáhal o určenie, že Dohoda o zrážkach zo mzdy dojednaná v Zmluve o úvere č. 4360797607 z 23.10.2007 uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného Poštová banka a.s. je neplatná. Na svoje tvrdenia žalobca predložil Zmluvu o úvere z 23.10.2007, mzdové listy, poštové poukážky o úhradách za úver, z ktorých vyvodil záver, že jeho zamestnávateľ mu zrazil zo mzdy celkom 3.191,54 eur, pričom naposledy bola zrazená suma 5.12.2014 vo výške 525,98 eur a mal za to, že už úver s príslušenstvom uhradil, keď úver mu bol poskytnutý vo výške 49.500 Sk, o čom svedčí i poštová poukážka. Žalobca mal za to, že v Zmluve o úvere, kde je zakomponovaná aj Dohoda o zrážkach zo mzdy v znení, že podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákona, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej z úverovej zmluvy v súlade s čl. 4 bod 4.8 OP pre úver je neprijateľná podmienka, a teda i neplatná. Vychádzal hlavne z toho, že pri uzavretí Zmluvy o úvere mal záujem o úver vo výške 50.000 Sk, ktorý mu bol vyplatený vo výške 49.500 Sk, pričom v dolnej časti v texte v bode 4 bola zakomponovaná Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá jednak je napísaná v spodnej časti, nie výrazne a na základe tejto Dohody o zrážkach zo mzdy mu jeho zamestnávateľ začal zrážať záväzok, ktorý prestal splácať v roku 2009, nakoľko bol dlhodobo PN. Na základe oznámenia zamestnávateľa zistil, že mu zrážal zo mzdy, o čom predložil i mzdové listy a doklady o splátkach, ale aj doklady o splácaní úveru vkladom na účet. Žalobca mal za to, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatným právnym úkonom, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože táto je súčasťou vo formulárovej Zmluve o úvere, jeho zamestnávateľ mu začal zrážať zo mzdy jeho dlh bez možnosti, aby sa voči tomuto bránil, pričom podpísal Zmluvu o úvere, keďže Dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou tejto zmluvy. Preukázal existenciu naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, nakoľko jeho postavenie je neisté a ohrozené, lebo jeho zamestnávateľ mu neustále zrážal zo mzdy zrážky a až na základe neodkladného opatrenia tieto boli zastavené.

51. Žalovaný sa bránil a tvrdil, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti tejto dohody a ani tieto skutočnosti nepreukázal. Tvrdil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanovením Občianskeho zákona a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu, ktorý Občiansky zákon umožňuje. Táto dohoda je prostriedkom na mimosúdne uspokojenie pohľadávky. Z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu navrhol žalobu zamietnuť.

52. Súd vykonal všetky dôkazy predložené stranami sporu, tieto dôkazy vyhodnotil individuálne i vzájomných súvislostiach a prihliadol na všetky skutočnosti, ktoré v priebehu konania vyšli najavo. Súd mal v konaní za preukázané Zmluvou o úvere, že medzi právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a.s. a žalobcom došlo dňa 23.10.2007 k uzavretiu Zmluvy o úvere, ktorá je opatrená podpismi zmluvných strán, na základe ktorej Poštová banka, a.s. poskytla žalobcovi úver vo výške 50.000 Sk, ale fyzicky mal vyplatených 49.500 Sk, o čom svedčí poštová poukážka (založená na čl. 6). Zmluvné strany sa dohodli, že výška mesačnej splátky bude činiť 1.912 Sk, ktoré žalobca aj uhrádzal o čom svedčia poštové poukážky a ďalšie listinné dôkazy o úhradách mesačných splátok, dohodnutá bola splatnosť každej splátky k 23-temu dňu v mesiaci, počet splátok 40, dátum prvej splátky do 23.11.2007, bola určená RPMN 26,43 %, úroková sadzba 23 % a celková výška nákladov za poskytnutý úver 22.570,41 Sk. V tejto zmluve v spodnej časti drobným písmom je v bode 4 uvedené, že podpisom tejto zmluvy zmluvné strany, Poštová banka, a.s. a klient (F. V.) uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákona, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo Zmluvy o úvere s odkazom na Všeobecné obchodné podmienky, ktoré nie sú však pripojené k tejto zmluve a ani sa v súdnom spise nenachádzajú.

Ďalej z predložených listín je zrejmé, že žalobca platil splátky úveru vkladom na účet, o čom svedčia výpisy z banky každý mesiac až do roku 2009, potom prestal splátky uhrádzať. V roku 2012 mu jeho zamestnávateľ oznámil, že na základe Dohody o zrážkach zo mzdy mu zráža zo mzdy určitú sumu. Aj o tejto skutočnosti svedčia mzdové listy založené v súdnom spise. Tieto zrážky jeho zamestnávateľ realizoval a zrazil celkom žalobcovi sumu 3.191,54 eur, naposledy 5.12.2014 uhradil sumu 525,98 eur, čo vyplýva zo mzdového listu. Žalobca podľa zmluvy mal uhradiť úver vo výške 50.000 Sk, celkové náklady za úver 22.570,41 Sk, teda celkom 72.570,41 Sk, zrejme bez ročného úroku 23 % a iných poplatkov. Žalobca mal uhradiť 2.419,01 eur a uhradil celkom 3.191,54 eur. Jeho zamestnávateľ prestal zrážky realizovať aj na základe predbežného opatrenia vydaného prvostupňovým súdom dňa 29. decembra 2014.

Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Ochrana pred nekalými podmienkami sa má poskytnúť obdobne, ako to vyžadujú vnútroštátne pravidlá verejného poriadku. Spotrebiteľ má právo v danom prípade žalobca, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi a v tom slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práva na plnenie alebo, či sa spotrebiteľ priamo obrátil na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom zmysle, aby neboli obťažovaní hrozbou aplikácie takejto Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčí.

Zo zákonného ustanovenia § 53 OZ priamo vyplýva právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určenie neplatnosti zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania. Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany zavedený Smernicou 93/13/EHS v myšlienke, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v nevýhodnom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany v súlade s uvedenou Smernicou Súdny dvor viackrát zdôraznil, že tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba aktívnym postupom nezávislým od samotných zmluvných strán.

V tejto súvislosti možno súdu skúmať nekalú povahu podmienky aj bez návrhu predstavuje vhodný prostriedok na dosiahnutie výsledku stanoveného v čl. 6 Smernice 93/13/EHS, teda zabránenie tomu, aby bol jednotlivý spotrebiteľ viazaný nekalou podmienkou.

Súd tiež považuje za podstatné k inštitútu Dohody o zrážkach zo mzdy uviesť, že tento inštitút umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä, ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokomfortnom procese zrážok zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej ochrany, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad.

Súd tiež považuje za podstatné k neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy uviesť, že súd skúmal i naliehavý právny záujem na požadovanej určení v prejednávanej veci a dospel k záveru, že naliehavý právny záujem v danom prípade je daný. Určovacia žaloba v zmysle § 80 písm. c/ OSP má preventívny charakter a jej účelom je spravidla poskytnúť ochranu práva žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva, pričom určovací návrh nie je vo všeobecnosti opodstatnený tam, kde už právny vzťah alebo právo bolo porušené a kde je namieste návrh na splnenie povinnosti. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takéhoto návrhu musí byť naliehavý, pričom naliehavosť je charakterizovaná aspektmi žalovaného, je popieraná existencia práva, či právneho pomeru žalobcu a je tu stav, že právo, resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný.

Naliehavý právny záujem žalobca má na určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, pretože takouto žalobou sa môže odstrániť stav jeho právnej neistoty, v ktorej sa nachádza, pretože len deklarováním vyslovenia neplatnosti tejto dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej neprevádzal zrážky z jeho mzdy. Navyiac určenie neplatnosti dohody sa odvíja od posúdenia neprijateľnosti tejto dohody ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, na ktorej vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Žalobca ako spotrebiteľ má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, z čoho tiež vyplýva i naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je i v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

Z predloženej Zmluvy o úvere zo dňa 23.10.2007, kde je v bode 4 zakomponovaná Dohoda o zrážkach zo mzdy je nesporné, že podľa obsahu je táto dohoda formulárová dohoda, do ktorej sa rukou vpísali identifikačné údaje klienta, teda dlžníka, v danom prípade žalobcu, ide o Zmluvu o úvere, ktorý úver nebol ani vyplatený vo výške uvedenej v zmluve, ale vo výške 49.500 Sk.

Súd videl hrubú nerovnováhu v postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu aj v tom, že ak veriteľ vymáha pohľadávku voči spotrebiteľovi formou zrážky zo mzdy a takto vymožené prostriedky značne prekračujú sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť pri dodržaní ustanovení v spotrebiteľských vzťahoch, tu je nerovnováha v postavení strán v neprospech spotrebiteľa. Súd videl aj nerovnováhu v tom, že bez vedomia žalobcu veriteľ požiadal jeho zamestnávateľa o zrážky zo mzdy, ktoré sa aj realizovali, o čom ho zamestnávateľ informoval až následne a tieto zrážky žalobca nemohol ani ovplyvniť a zrážal mu zamestnávateľ zrážky bez určenia neplatnosti tejto dohody.

Žalobca preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení a dospel k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a súvisí aj s neprijateľnosťou zmluvných podmienok podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora, ktorá sa týka nekalých podmienok v spotrebiteľských veciach ohľadne povinnosti vnútroštátneho súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť týchto podmienok v spotrebiteľských zmluvách, čo je významným prvkom ochrany spotrebiteľa v práve Európskej únie. Aj vnútroštátne právo umožnilo veriteľovi obísť takéto preskúmanie prostredníctvom Dohody o zrážkach zo mzdy a to vo všetkých štádiách tak v čase uzavretia, ako aj po jeho uzavretí, išlo by o zbavenie užitočného účinku Smernice 93/13/EHS. Preto je Dohoda o zrážkach zo mzdy zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je preto v rozpore s § 53 Občianskeho zákona a z dôvodu neprijateľnosti je táto Dohoda o zrážkach zo mzdy neplatná.

53. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods.1 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na odvolací súd - súd II. inštancie, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).